בבית המשפט העליון

בש"פ 4198/19

לפני:	כבוד השופט י' אלרון
העורר:	נעים מרג'יה
	נ ג ד
המשיבה:	מדינת ישראל
	ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת במ"ת 58761-03-19 מיום 3.6.2019 על ידי כב' השופט ג' אזולאי
תאריך הישיבה:	כ"ב בסיון התשע"ט (25.6.2019)
בשם העורר:	עו"ד רפי מסאלחה
בשם המשיבה:	עו"ד טל כהן

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ג' אזולאי) במ"ת 58761-03-19 מיום 3.6.2019, במסגרתה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

2. נגד העורר ועלי זיוד (להלן: זיוד) הוגש כתב אישום המייחס לעורר עבירות רכישה והחזקת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נשיאה והובלת נשק שלא כדין, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין; והסתייעות ברכב לביצוע פשע, לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

3. על פי העובדות המתוארות בכתב האישום, ביום 7.3.2019 קשר העורר קשר עם זיוד לבצע עסקת נשק, במסגרתה רכש העורר נשק מזיוד. השניים נפגשו באותו היום בסמוך לשעה 20:15 בנקודת מפגש ליד כפר סאלם, כאשר העורר הגיע למקום ברכב מסוג "טויוטה אוונסיס" שמספרו 37-602-27 (להלן: רכב הטויוטה) וזיוד הגיע למקום ברכב מסוג "רנו ל"ז" שמספרו 72-061-77 (להלן: רכב הרנו). במעמד זה, מכר זיוד לעורר אקדח מסוג "גלוק", והלה נטל את הנשק, אשר היה עטוף במגבת, והסתירו מתחת למושב הקדמי ברכב הטויוטה.

בסמוך לאחר מכן, נסעו השניים מהמקום לכיוון העיר עפולה, כל אחד ברכבו. בהגיעם למושב בלפוריה, חזר זיוד על עקבותיו, והעורר המשיך בנסיעה לכיוון העיר נצרת, שם נעצר.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה לעצור את השניים עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדם.

על פי הנטען בבקשה, קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתם, לרבות האזנות סתר, תפיסת הנשק, עיקוב, דוחות שוטרים וראיות נוספות.

לטענת המשיבה, נגד השניים קמה עילת מעצר סטטוטורית, ונסיבות ביצוע העבירות מלמדות גם הן על הסיכון הרב הנשקף מהם לציבור.

5. בהחלטתו מיום 29.4.2019 קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של השניים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום.

בהקשר זה נקבע, כי אין מחלוקת כי רכב הטויוטה הוא בבעלות ובשימוש העורר וכי זיוד השתמש ברכב הרנו במסגרת עבודתו. השניים נצפו כשהם נוסעים ברכבים אלו. ברכבו של העורר נמצא הנשק המוסתר.

כמו כן נקבע, כי חומר הראיות הלכאורי מלמד על קיומם של "טלפונים מבצעיים" שהחזיקו השניים לצורך התקשרות ביניהם, שכללה שיחות על רכישה ומכירה במילות קוד, וכן שיחות הכוונה כדי להגיע למקום המפגש. "הטלפון המבצעי" של העורר נמצא ברכבו, וניתן ללמוד כי ביצע מטלפון זה שיחה עם אמו ועם מכרו. "הטלפון המבצעי" של זיוד נמצא בכיס מעילו.

בית המשפט ציין כי "אמנם קיימות בתיק זה תהיות בנקודות מסוימות, כאשר ניתן היה להשיג אולי ראיות טובות יותר או ראיות אשר יכולות היו לסתור את טענת המבקשת [המשיבה – ר' א']", אך הבהיר כי "אין זה השלב לבחון את הראיות ולהכריע במשקלן או במהימנותן", ובשלב זה די בכך כדי לקבוע קיומה של תשתית ראייתית לכאורית לצורך המעצר.

עוד קבע בית המשפט כי על אף ש"עילת המעצר ברורה, המדובר בסחר בנשק והובלתו", עליו לבחון אפשרות לחלופת מעצר אשר תוכל לאיין את מסוכנותם של השניים. משכך הורה על הגשת תסקיר מעצר בעניינם.

6. בתסקיר המעצר מיום 27.5.2019 התרשם שירות המבחן כי "קיים סיכון בינוני-גבוה להישנות התנהגות פורצת גבול החוק מצדו [של העורר – ר' א'] בעתיד", בין היתר מאחר ש"נסיבות מעצרו מעידות על קושי בהפעלת שיקול דעת בוגר ככל הנראה במצבים מלחיצים, ונגררות אחר קשר עם גורמי סיכון שליליים".

אשר לחלופת המעצר המוצעת בביתו ובפיקוח של הוריו ודודו, סבר שירות המבחן כי זו "אינה מרחיקה [את העורר] ממערך קשריו השוליים שטיבם אינם ברורים לנו עד הסוף וסכסוכים שיתכן והוא מעורב בהם" ולכן אין בה כדי להפחית באופן משמעותי את המסוכנות הנשקפת ממנו. לנוכח כל זאת, לא בא שירות המבחן בהמלצה על שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

7. בהחלטתו מיום 3.6.2019 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, תוך שקבע כי עניינו אינו בא בגדרם של המקרים החריגים בהם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר.

אשר למפקחים המוצעים, לאחר שנחקרו בבית המשפט, נקבע כי:

> "התרשמתי, כפי שהתרשם שירות המבחן, כי הערבים המוצעים אינם מתאימים לשמש מפקחים ראויים על המשיב [העורר – ר' א'] נוכח גישתם המגוננת או ליתר דיוק 'המעריצה' כלפי המשיב, אשר 'לא יתכן' כי ביצע את המיוחס לו. להתרשמותי ערבים אלה יתקשו להציב עבור המשיב גבולות ברורים".

לנוכח זאת, קבע בית המשפט כי בנסיבות העניין לא נמצאו נימוקים לסטות מהמלצת שירות המבחן.

8. מכאן הערר שלפניי, במסגרתו טוען העורר כי שגה בית המשפט המחוזי כשקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו, וכי שגה משלא קיבל את חלופת המעצר המוצעת. בהקשר זה נטען כי בית המשפט לא שקל כראוי את נסיבותיו, ובהן גילו הצעיר והיעדר עבר פלילי בעניינו. עוד נטען כי השיקולים שמנה שירות המבחן במסגרת התסקיר אינם רלוונטיים לשלב המעצר אלא לשלב גזירת העונש.

9. מנגד, בדיון שנערך לפניי טענה באת-כוח המשיבה כי יש לדחות את הערר. לטענתה, קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספקת בעניינו של העורר. בהקשר זה הפנתה בין היתר להאזנות סתר ל-8 שיחות שנערכו בין העורר לזיוד ביום 7.3.2019, ובפרט לשיחה שהתבצעה סמוך לעסקה בה נדונה התמורה ומקום המפגש המתוכנן, וכן לדו"ח הפעולה מיום 8.3.2019 המתאר את תפיסת הנשק ברכב הטויוטה.

עוד נטען, כי העבירות המיוחסות לעורר מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית וכי אין בנסיבותיו של העורר כדי לסתור חזקה זו.

10. דין הערר להידחות.

11. טענותיו של בא-כוח העורר כלפי התשתית הראייתית הלכאורית שהובאה בפני בית המשפט המחוזי נטענו בעלמא ובלא נימוק של ממש. את עיקר יהבו תולה העורר בכך שלא קיימות ראיות לכאורה לעצם רכישת הנשק ולקשר בינו לבין זיוד.

כמו כן, מפנה בא כוח העורר לאמור בהחלטת בית המשפט המחוזי, במסגרתה צוין כי "ניתן היה להשיג אולי ראיות טובות יותר", וטוען כי הראיות שהובאו אינן מספיקות להוכחת המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום.

12. טענה זו אין לה על מה שתסמוך. התשתית הראייתית הלכאורית מבוססת כאמור על האזנות לשיחות טלפוניות שנעשו בין השניים, במסגרתן שוחחו על רכישת הנשק במילות קוד וכן שיחות הכוונה לצורך הגעה למקום המפגש. כמו כן, "הטלפונים המבצעיים" נתפסו בחזקתם של העורר וזיוד, ולשניים לא היה כל הסבר מספק לכך.

מחומר הראיות עולה כי כשעה לפני המפגש ביניהם, סיכמו השניים את פרטי המכירה לרבות מחיר הנשק:

> "אבו אלעבד [זיוד – י' א'] מספר שהלך אל הבנאדם שלהם, מוסיף ש'הוא' אמר שהכל מאה אחוז ושזה משהו טוב, אבו אלעבד אומר לנעים [העורר – י' א'] שאם רוצה (מחיר) אחרון שישים וחמש, אם רוצה ויש לו (לנעים) נייר מוכן שיבוא לקחת 'אותו' [...] אבו אלעבד אומר שזה (מחיר) אחרון ובדרך כלל מוכרים אותו בשישים ושבע. נעים משיב ש'הוא' מבין מה הסיפור ... אבו אלעבד אומר לנעים שיתקשר כאשר יוצא. נעים משיב בחיוב. אבו אלעבד שואל אם נעים יודע לאיפה לבוא אליו, נעים משיב שלבית קפה ... אבו אלעבד ... מוסיף שמחכה לנעים בחוץ" (שיחה מס' 7 מיום 7.3.2019).

שיחה זו, המצטרפת לשיחות נוספות מאותו יום, מלמדת לכאורה על התיאום בין השניים ועל התכנון המוקדם של פרטי העסקה למכירת הנשק, באופן המבסס תשתית ראייתית לכאורית הנדרשת לשלב המעצר.

13. גם טענות העורר בדבר הימנעותו של בית המשפט המחוזי מלשחררו לחלופת מעצר דינן להידחות.

כידוע, עבירות בנשק מקימות חזקת מסוכנות מובנית לשלום הציבור, לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, שאותה לא ניתן להפיג באמצעות חלופת מעצר, אלא במקרים חריגים (ראו למשל בש"פ 1498/18 סאלח נ' מדינת ישראל (27.2.2018)). עניינו של העורר אינו בא בגדר מקרים אלו, ואין בהיעדר עבר פלילי או בגילו (30 שנים) כדי להוות כשלעצמן נסיבות המצדיקות שחרורו לחלופת מעצר.

14. ולבסוף, עיינתי בתסקיר המעצר בעניינו של העורר, ואין בידי לקבל את טענותיו ביחס אליו. תסקיר המעצר בחן בצורה מקיפה ויסודית את רמת הסיכון הנשקפת מהעורר ואת חלופת המעצר המוצעת, לרבות שלושת המפקחים. הגם שסבר שירות המבחן כי המפקחים המוצעים הם "אנשים אחראיים ומנהלים אורח חיים נורמטיבי", לא המליץ שירות המבחן על החלופה, הן לנוכח רמת הסיכון הבינונית-גבוהה הנשקפת מהעורר, הן לנוכח מיקומה – בביתו בכפר – והן לנוכח הסברה שהיא אינה מרחיקה את העורר מקשרים חברתיים "שוליים".

אין חולק כי שאלת המפתח בבחינתה של כל חלופת מעצר היא האם ביכולתה לאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשם. משסבר שירות המבחן במקרה זה כי התשובה לשאלה זו היא בשלילה, ומשהתרשם בית המשפט המחוזי כי המפקחים המוצעים אינם יכולים להציב בפני העורר גבולות ברורים, התוצאה המתבקשת היא כי אין לאפשר את שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

15. סיכומם של דברים, לא מצאתי מקום להתערב במסקנותיו של בית המשפט המחוזי, לפיהן קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר; קיימת עילת מעצר בעניינו של העורר; ולבסוף – כי אין בחלופת המעצר המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו.

16. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ג בסיון התשע"ט (26.6.2019).

ש ו פ ט